

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาคั้งนี้เป็นการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชในเกษตรกรผู้ปลูกพืชในพื้นที่การเกษตรริมฝั่งแม่น้ำโขง ทัศนศึกษาอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 250 คน โดยแบ่งผลการศึกษาเป็น 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางประชากร

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางประชากร

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 250 ราย พบว่าเป็นเพศชาย 196 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.4 เพศหญิง 54 ราย คิดเป็น ร้อยละ 21.6 มีอายุระหว่าง 18 – 69 ปีโดยมีอายุเฉลี่ยที่ 44.8 ปี ส่วนสูงในช่วง 146 – 172 เซนติเมตร โดยมีความสูงเฉลี่ยอยู่ที่ 161.6 เซนติเมตร และมีน้ำหนักอยู่ในช่วง 46 – 80 กิโลกรัม โดยมีน้ำหนักเฉลี่ยที่ 60.8 กิโลกรัม ข้อมูลสถานภาพสมรส พบว่า ร้อยละ 92.4 สถานภาพแต่งงาน ร้อยละ 4.8 สถานภาพโสด ร้อยละ 1.6 สถานภาพหม้าย ส่วนระดับการศึกษา ร้อยละ 90.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 7.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 99.6 เป็นคนท้องถิ่นอำเภอธาตุพนม มีเพียงร้อยละ 0.4 เท่านั้นที่เป็นคนต่างถิ่น ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรอยู่ในช่วง 8 – 40 ปี เฉลี่ยอยู่ที่ 21.7 ปี อาชีพหลัก ร้อยละ 72.4 ปลูกผัก รองลงมา ร้อยละ 25.6 มีอาชีพทำนา ส่วนร้อยละ 2 มีอาชีพ รับจ้าง ส่วนอาชีพรอง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 62.8 มีอาชีพทำนา รองลงมา ร้อยละ 27.2 ปลูกผัก ร้อยละ 7.6 มีอาชีพรับจ้าง รายได้ที่เกษตรกรได้รับจากการทำการเกษตรในแต่ละปี ร้อยละ 49.2 รายได้อยู่ระหว่าง 30,000 – 50,000 บาท ร้อยละ 46.8 มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 2.4 มีรายได้อยู่ระหว่าง 10000 – 30000 บาท และร้อยละ 1.6 มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท ระยะห่างของที่อยู่อาศัยกับแปลงผักอยู่ในช่วง 200- 3,000 เมตร โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 940.8 เมตร ส่วนแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้อุปโภค ร้อยละ 70.4 อุปโภคน้ำประปาหมู่บ้าน ร้อยละ 14.8 ชื้อน้ำขวดเพื่ออุปโภค

ร้อยละ 8.4 อุปโภคน้ำจากบ่อน้ำ และร้อยละ 6.4 อุปโภคน้ำฝน ส่วนแหล่งน้ำที่ใช้บริโภคร้อยละ 100 ใช้น้ำประปา สำหรับพืชผักที่เกษตรกรนำมาทำอาหาร ร้อยละ 58.4 บริโภคผักในแปลงผักของตนเอง ร้อยละ 24.8 ซื้อจากตลาด และร้อยละ 12 ซื้อจากพื้นที่เกษตรกรรมใกล้เคียง รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ลักษณะประชากร	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
1.หน้าที่ของกลุ่มตัวอย่างในแปลงผัก		
ทำงานทั่วไป	54	21.6
พ่นสารเคมีเป็นประจำ	82	32.8
พ่นสารเคมีไม่ประจำ	0	0
ทำงานทั่วไปและพ่นสารเคมี	114	45.6
2. เพศ		
ชาย	196	78.4
หญิง	54	21.6
3. อายุ		
15-20 ปี	2	0.8
21-30 ปี	6	2.4
31-40 ปี	86	34.4
41-50 ปี	85	34
51-60 ปี	63	25.2
61-70 ปี	8	3.2
4. ส่วนสูง		
140 - 150	26	10.4
151 - 160	75	30
161 - 170	119	47.6
171 - 180	30	12
5. น้ำหนัก		
40 - 50	20	8
51 - 60	94	37.6
61 - 70	106	42.4
71 - 80	30	12

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
6.สถานภาพสมรส		
โสด	12	4.8
แต่งงาน	231	92.4
หม้าย	4	1.6
หย่าร้าง	3	1.2
7.ระดับการศึกษา		
ประถม (ป.1-6)	227	90.8
มัธยมต้น (ม.1-3)	18	7.2
มัธยมปลาย (ม.4-6), ปวช.	5	2
อนุปริญญา, ปวส.	0	0
ปริญญาตรี	0	0
8.ท่านเป็นคนในท้องถิ่น (ใน อ.ธาตุพนม) หรือไม่		
ใช่	249	99.6
ไม่ใช่คนในท้องถิ่น	1	0.4
9.ท่านทำงานในแปลงผักมาเป็นระยะเวลากี่ปี		
1 – 10 ปี	26	10.4
11 – 20 ปี	88	35.2
21 – 30 ปี	115	46
31 – 40 ปี	21	8.4
10. อาชีพหลักของท่านคือ		
ปลูกผัก	181	72.4
ทำนา	64	25.6
รับจ้าง	5	2.00
อื่นๆ	0	0
11. อาชีพรองของท่านคือ		
ปลูกผัก	68	27.2
ทำนา	157	62.8
รับจ้าง	19	7.6
อื่นๆ	6	2.4

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
12.รายได้ที่ได้รับจากการปลูกผักในแต่ละปี		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	4	1.6
10,000- 30,000 บาท	6	2.4
30,000- 50,000 บาท	123	49.2
สูงกว่า 50,000บาท	117	46.8
13.ระยะเวลาที่ท่านทำงานในแปลงผัก ประมาณกี่ชั่วโมง/วัน		
5 ชั่วโมงต่อวัน	6	2.4
6 ชั่วโมงต่อวัน	32	12.8
7 ชั่วโมงต่อวัน	49	19.6
8 ชั่วโมงต่อวัน	98	39.2
9 ชั่วโมงต่อวัน	40	16
10 ชั่วโมงต่อวัน	27	10.8
14.ระยะทางจากบ้านที่พักอาศัยของท่านอยู่ห่างจากแปลงผักประมาณกี่เมตร		
200 – 500 เมตร	57	22.8
600 – 1000 เมตร	153	61.2
1000 – 1500 เมตร	36	14.4
1600 – 2000 เมตร	2	0.8
2000 เมตรขึ้นไป	2	0.8
15.แหล่งน้ำที่ท่านใช้ในการอุปโภคมาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
น้ำประปาในหมู่บ้าน	250	100
แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น หนองน้ำ น้ำฝน ฯ	0	0
บ่อน้ำขุดเอง	0	0
อื่นๆ	0	0
16.น้ำที่ท่านใช้บริโภคมาจากที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ซื้อน้ำบรรจุขวด	37	14.8
น้ำฝน	16	6.4
บ่อน้ำ	21	8.4
อื่นๆ	176	70.4
17.สัตว์น้ำ/พืชผักที่ท่านนำมาทำเป็นอาหาร มาจากที่ใด		
ซื้อจากตลาด	62	24.8
ในพื้นที่แปลงผัก	146	58.4

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
ในพื้นที่เกษตรกรรมใกล้เคียง	30	12
ในแม่น้ำโขง	12	4.8
ในแหล่งน้ำธรรมชาติอื่นๆ	0	0

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

จากการสอบถามข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมพบว่า ในแปลงผักที่เกษตรกรทำงานจะมีกลิ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชบริเวณโดยร้อยละ 54 มีกลิ่นรบกวนเป็นบางครั้ง และร้อยละ 3.2 มีกลิ่นรบกวนทุกวัน ส่วนแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้เป็นแหล่งสำหรับรดผักนั้นร้อยละ 56 สามารถใช้เพียงพอตลอดปี ร้อยละ 28.8 สามารถใช้เพียงพอเป็นบางปี และ ร้อยละ 15.2 ไม่สามารถใช้แหล่งน้ำได้อย่างเพียงพอสำหรับการเกษตร ส่วนแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคร้อยละ 90 มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภคตลอดปี ร้อยละ 5.2 เพียงพอเป็นบางปี และร้อยละ 4.8 ไม่มีน้ำอุปโภคเพียงพอ ส่วนแหล่งน้ำสำหรับบริโภคร้อยละ 91.2 มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับบริโภค ร้อยละ 5.6 มีแหล่งน้ำสำหรับบริโภคเพียงพอเป็นบางปี และร้อยละ 3.2 แหล่งน้ำสำหรับบริโภคไม่เพียงพอ ส่วนเหตุการณ์ที่ทำให้สิ่งมีชีวิตตายแบบเฉียบพลันนั้น ร้อยละ 10.4 พบว่ามีเหตุการณ์สัตว์น้ำตายอย่างเฉียบพลัน ร้อยละ 13.2 มีเหตุการณ์สัตว์น้ำตายเป็นบางครั้ง และร้อยละ 76.4 ไม่พบมีสัตว์น้ำตาย สูดท้ายคุณภาพดินในแปลงที่เกษตรกรใช้ปลูกผักพบว่า ร้อยละ 12.4 ดินเสื่อมคุณภาพทุกปี ร้อยละ 31.2 ดินเสื่อมคุณภาพเป็นบางปี และร้อยละ 56.4 พบว่าไม่มีปัญหาเรื่องดินเสื่อมคุณภาพ รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

ลักษณะทางสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมา	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
1.มีกลิ่นสารเคมีรบกวนทุกวัน หรือไม่		
ไม่ใช่	107	42.7
บางครั้ง	135	54
ใช่	8	3.2
2.ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในการเกษตรได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปีหรือไม่		
ไม่ใช่	38	15.2
บางครั้ง	72	28.8
ใช่	140	56

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (ต่อ)

ลักษณะทางสิ่งแวดล้อมในรอบปีที่ผ่านมา	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
3. ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในการอุปโภค ได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปีหรือไม่		
ไม่ใช่	12	4.8
บางครั้ง	13	5.2
ใช่	225	90
4.ท่านสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำ ในการบริโภคได้อย่างเพียงพอตลอดทั้งปีหรือไม่		
ไม่ใช่	8	3.2
บางครั้ง	14	5.6
ใช่	228	91.2
5. มีเหตุการณ์ ที่ทำให้สิ่งมีชีวิต เช่น ปลา กบ ผีเสื้อ นก ฯลฯ ในพื้นที่นี้ ตายแบบเฉียบพลันหรือไม่		
ไม่ใช่	191	76.4
บางครั้ง	33	13.2
ใช่	26	10.4
6.คุณภาพดินในแปลงผักเสื่อมสภาพลงหรือไม่		
ไม่ใช่	141	56.4
บางครั้ง	78	31.2
ใช่	31	12.4

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 73.6 ทำหน้าที่ผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในแปลงผักทุกครั้ง ส่วนร้อยละ 4.8 ทำการผสมเป็นบางครั้ง ส่วนร้อยละ 21.6 ไม่ได้ทำหน้าที่ในการผสม ส่วนจำนวนชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้ในการผสมในการฉีดพ่นนั้น ร้อยละ 64.8 ผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนสองชนิด ร้อยละ 26 ผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนหนึ่งชนิด และ ร้อยละ 9.2 ผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชจำนวนสามชนิด อุปกรณ์ที่เกษตรกรใช้ในการฉีดพ่นนั้น ร้อยละ 100 ใช้ถังสะพายขนาด 20 ลิตรในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ส่วนจำนวนครั้งที่ฉีดพ่นในแต่ละครั้ง โดยแบ่งตามฤดูกาล พบว่า ฤดูฝนร้อยละ 44.8 ฉีดพ่น 3-4 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 28 ฉีดพ่น 7-8 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 19.2 ฉีดพ่น 1-2 ครั้งต่อเดือน โดยเฉลี่ยฤดูฝนเกษตรกรจะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชประมาณ 5 ครั้งต่อเดือน ส่วนในช่วงฤดูแล้งพบว่าร้อยละ 54 ฉีดพ่น 3-4 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 40 ฉีดพ่น 1-2 ครั้งต่อเดือน โดยเฉลี่ยในช่วงฤดูแล้งเกษตรกรจะทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชประมาณ 4 ครั้งต่อเดือน ส่วนในฤดูร้อนพบว่าร้อยละ 42 ทำการฉีดพ่น 7-8 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 28 ทำการฉีดพ่น 3-4 ครั้งต่อเดือน ร้อยละ 16 ทำการฉีดพ่น 11-12 ครั้งต่อเดือน โดยเฉลี่ยฤดูร้อนทำ

การฉีดพ่นประมาณ 8 ครั้งต่อเดือน สำหรับช่วงเวลาในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชพบว่าร้อยละ 76 ทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในช่วงเวลาเย็น ร้อยละ 24 ทำการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในช่วงเวลาเช้า ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เกษตรกรใช้กำจัดศัตรูพืชในแปลงผักในพื้นที่ศึกษา พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 70.4 ใช้สารไซเพอร์เมทรินในการกำจัดศัตรูพืชมากที่สุด รองลงมา คือ คลอร์ไพริฟอส เมธิโธมิล และ อะบาเม็กติน ซึ่งมีเกษตรกรใช้ในการกำจัดศัตรูพืชคิดเป็นร้อยละ 60, 56.8 และ 45.6 ตามลำดับ ส่วนชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้กำจัดโรคพืชพบว่า ร้อยละ 31.6 ใช้ฟิงกูราน ร้อยละ 27.2 ใช้ไดฟีโคนาโซล ร้อยละ 23.6 ใช้ Cholonicotinyl ร้อยละ 14 โพรพิเนบ และร้อยละ 7.2 ใช้ไฮคอบ ส่วนการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืชนั้นพบว่าเกษตรกรร้อยละ 78 ใช้สารเคมีในการกำจัดและควบคุมวัชพืช ร้อยละ 22 ไม่ใช้ โดยจำนวนครั้งที่ทำการฉีดพ่นต่อปีพบว่า ร้อยละ 75.9 ทำการฉีดพ่น 1 ครั้งต่อปี ร้อยละ 21.5 ทำการฉีดพ่น 2 ครั้งต่อปี และร้อยละ 2.6 ทำการฉีดพ่น 3 ครั้งต่อปี และพบว่าเกษตรกรใช้สารเคมีในการควบคุมและกำจัดวัชพืชสูงถึงร้อยละ 78 ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยสารเคมีกำจัดวัชพืชนิยมใช้มากที่สุดคือพาราควอท คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาคือ ไกรโฟเสท อะลาคลอร์ และ โพรพานิลคิดเป็นร้อยละ 55.2 29.2 และ 4.8 ตามลำดับ นอกจากนี้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่เกษตรกรใช้ในแปลงผักแล้ว เกษตรกรร้อยละ 36.8 ยังใช้สารชีวภาพในการควบคุมและป้องกันศัตรูพืช โดยร้อยละ 57.6 ใช้ EM เพื่อป้องกันแมลง ร้อยละ 28.3 ใช้ EM เพื่อป้องกันโรค และร้อยละ 14.1 ใช้สารสกัดชีวภาพเช่นสะเดา ข่า ตะไคร้ในการป้องกันและควบคุมแมลงศัตรูพืชรายละเอียดดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การใช้สารเคมีในแปลงผัก สำหรับผู้ที่มีกิจกรรมในแปลงผัก

การใช้สารเคมีในแปลงผัก	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
1.ท่านทำหน้าที่ผสมและฉีดพ่นสารเคมีที่ใช้ในแปลงผักหรือไม่		
ไม่ใช้	54	21.6
บางครั้ง	12	4.8
ใช่	184	73.6
2.อุปกรณ์ที่ใช้ในการพ่นสารเคมี		
ถังสะพาย(ขนาด 20 ลิตร)	250	100
ถังสะพาย ใช้แรงอัด	0	0
เครื่องพ่น	0	0
เรือบลพ่น สารเคมี	0	0
3.ในช่วงฤดูฝน (เดือนพ.ค. – ต.ค.) พ่นสารเคมี เฉลี่ยกี่ครั้ง/เดือน		
1-2 ครั้ง	48	19.2
3-4 ครั้ง	112	44.8
5-6 ครั้ง	16	6.4
7-8 ครั้ง	70	28

ตารางที่ 4.3 การใช้สารเคมีในแปลงผัก สำหรับผู้ที่มีกิจกรรมในแปลงผัก (ต่อ)

การใช้สารเคมีในแปลงผัก	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
9-10 ครั้ง	4	1.6
4. ในช่วงฤดูหนาว (เดือน พ.ย. - ม.ค.) พ่นสารเคมี เฉลี่ยกี่ครั้ง/เดือน		
1-2 ครั้ง	100	40
3-4 ครั้ง	135	54
5-6 ครั้ง	7	2.8
7-8 ครั้ง	8	3.2
5. ในช่วงฤดูร้อน (เดือน ก.พ.-เม.ย.) พ่นสารเคมี เฉลี่ยกี่ครั้ง/เดือน		
1-2 ครั้ง	10	4
3-4 ครั้ง	70	28
5-6 ครั้ง	8	3.2
7-8 ครั้ง	105	42
9-10 ครั้ง	17	6.8
11-12 ครั้ง	40	16
6. โดยทั่วไปท่านฉีดพ่นสารเคมีในช่วงเวลาใด		
ช่วงเช้า	60	24
ช่วงเที่ยง	0	0
ช่วงเย็น	190	76
7. ชนิดของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ท่านใช้		
เมทิลพาราไทออน	14	5.6
เมธิโธมิล	142	56.8
อะบาเม็กติน	114	45.6
ไดโมธอเอต	25	10
มานาบ	19	7.6
เพอร์เมทริน	176	70.4
คลอร์ไพริฟอส	150	60
Gold 2 E	57	22.8
8. ชนิดของสารเคมีที่ใช้กำจัดโรคในพืช		
ไฮคอบ	18	7.2
ฟังกูราน	79	31.6
โพรพิเนบ	35	14
Cholonicotinyl	59	23.6

ตารางที่ 4.3 การใช้สารเคมีในแปลงผัก สำหรับผู้ที่มีกิจกรรมในแปลงผัก (ต่อ)

การใช้สารเคมีในแปลงผัก	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
ไดฟีโคนาโซล	68	27.2
9. ท่านใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช หรือไม่		
ใช่	195	78
ไม่ใช่	55	22
9.1 ถ้าท่านใช้สารกำจัดวัชพืชใช้กี่ครั้งต่อปี		
1 ครั้ง	148	75.9
2 ครั้ง	42	21.5
3 ครั้ง	5	2.6
4 ครั้ง	0	0
5 ครั้ง	0	0
6 ครั้ง	0	0
10. ชนิดของสารกำจัดวัชพืชที่ใช้ในแปลงผัก		
พาราควอท	144	57.6
ไกลโฟเสท	138	55.2
โพรพานิล	12	4.8
อะลาคลอร์	73	29.2
11. นอกจากสารเคมีที่ใช้ในการป้องกัน/กำจัดโรคและแมลง ท่านใช้สารอื่นอีกหรือไม่		
ใช่	92	36.8
ไม่ใช่	158	63.2
11.1 ถ้าใช่ ท่านใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด		
EM ใช้ เพื่อ ป้องกันโรค	26	28.3
EM ใช้เพื่อ ป้องกันแมลง	53	57.6
สารสกัดชีวภาพ เช่น สะเดา ตะไคร้	13	14.1

ส่วนที่ 4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ 4.1 ขั้นตอนในการจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 4.2 ขั้นตอนในการผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 4.3 การปฏิบัติตัวในการฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช 4.4 การใช้เครื่องป้องกันตัวเองในขณะที่ปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 4.1 ขั้นตอนในการจัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ในส่วนของการสถานที่จัดเก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 79.2 มีสถานที่จัดเก็บที่แยกจากวัสดุและสารเคมีอื่นๆ ร้อยละ

15.2 เก็บสารเคมีกำจัดศัตรูพืชปะปนไว้กับสารเคมีและวัสดุอื่นๆ ร้อยละ 5.6 เก็บสารเคมีไว้ตามสะดวก บางครั้งเก็บไว้ในสวนบางครั้งเก็บไว้ในบ้าน ส่วนเรื่องการตรวจสอบภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชว่า อยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือไม่นั้นพบว่าร้อยละ 67.6 มีการตรวจสอบภาชนะทุกครั้งที่ใช้ ร้อยละ 26 มีการตรวจสอบภาชนะเป็นบางครั้ง และ ร้อยละ 6.4 ไม่เคยตรวจสอบภาชนะเลย การตรวจสอบฉลาก สารเคมีกำจัดศัตรูพืชพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.8 มีการตรวจสอบฉลากทุกครั้ง ร้อยละ 33.6 มีการตรวจสอบฉลากบางครั้ง ร้อยละ 9.6 เรื่องการแบ่งถ่ายภาชนะบรรจุสารเคมีพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88 ไม่มีการแบ่งถ่ายภาชนะบรรจุสารเคมี ร้อยละ 9.6 มีการแบ่งถ่ายภาชนะบรรจุสารเคมีบางครั้ง และ ร้อยละ 2.4 ไม่มีการแบ่งถ่ายภาชนะบรรจุสารเคมี สถานที่เก็บสารเคมีพบว่า ร้อยละ 51.2 มีสถานที่เก็บสารเคมีที่ห่างไกลจากครัวเรือน ร้อยละ 34 มีสถานที่เก็บสารเคมีไม่ห่างไกลจากครัวเรือน และร้อยละ 14.8 เก็บสารเคมีไว้ในครัวเรือนเป็นบางครั้ง และสุดท้ายเรื่องสถานที่มีประตูและใส่กุญแจหรือไม่ ร้อยละ 86.4 ไม่ใส่กุญแจ ร้อยละ 11.2 ใส่กุญแจบางครั้ง และ ร้อยละ 2.4 ใส่กุญแจทุกครั้ง

ส่วนที่ 4.2 ขั้นตอนในการผสมสารเคมี การอ่านฉลากและใช้ตามที่กำหนดไว้ในฉลาก พบว่า ร้อยละ 63.2 อ่านฉลากและใช้ตามกำหนดเป็นบางครั้ง ร้อยละ 34.4 อ่านฉลากและใช้ตามฉลากกำหนด ทุกครั้ง ร้อยละ 2.4 ไม่เคยอ่านฉลากและไม่ใช้ตามที่ฉลากกำหนด การใช้กระบอกตวงและช้อนตวงในการผสม พบว่าร้อยละ 85.6 ใช้กระบอกตวงหรือช้อนตวงบางครั้ง และร้อยละ 5.2 ไม่ใช้กระบอกตวงหรือช้อนตวงเลย การสวมเครื่องป้องกันตัวขณะผสมพบว่าร้อยละ 74.4 ใช้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 21.6 ใช้ ทุกครั้ง และร้อยละ 4 ไม่ใช้เลย การใช้วัสดุอื่นในการคนผสมสารเคมีกำจัดศัตรูพืชพบว่าร้อยละ 46 ใช้ วัสดุอื่นช่วยในการผสมทุกครั้ง ร้อยละ 41.6 ใช้วัสดุอื่นช่วยผสมบางครั้ง และร้อยละ 12.4 ไม่ใช้วัสดุอื่นเลยในการผสม

ส่วนที่ 4.3 การปฏิบัติตัวในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช การดูทิศทางลมขณะฉีดพ่นพบว่า ร้อยละ 93.6 จะดูทิศทางลมและยืนเหนือลมทุกครั้งที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 6.4 จะทำเป็นบางครั้ง การอ่านฉลากวิธีใช้ก่อนใช้พบว่า ร้อยละ 48.4 อ่านฉลากก่อนใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 46.8 ทำเป็นบางครั้ง และร้อยละ 4.8 ไม่เคยปฏิบัติเลย การจัดการเสื้อผ้าหลังการฉีดพ่นพบว่าร้อยละ 90.4 มีการซักเสื้อผ้าทุกครั้ง ร้อยละ 16.4 ซักบางครั้ง และ ร้อยละ 3.2 จะใช้เสื้อผ้าเดิมหลายครั้ง การผสมสารเคมีหลายชนิดหรือใช้สารเคมีในปริมาณที่เข้มข้นกว่าฉลากพบว่า ร้อยละ 43.2 มีการผสมสารเคมีเข้มข้นกว่าฉลากที่กำหนดทุกครั้ง ร้อยละ 51.2 มีการผสมสารเคมีเข้มข้นกว่าฉลากที่กำหนดบางครั้ง ร้อยละ 5.6 ไม่เคยผสมสารเคมีเข้มข้นเกินกว่าฉลากกำหนด โดยในขณะที่ฉีดพ่นร้อยละ 84.8 มีสารเคมีกำจัดศัตรูพืชซึมผ่านเสื้อผ้าที่สวมใส่หรือสัมผัสผิวหนังบางครั้ง ร้อยละ 9.2 มีสารเคมีซึมผ่านเสื้อผ้าที่สวมใส่หรือสัมผัสผิวหนังทุกครั้ง และร้อยละ 6 ไม่เคยถูกสารเคมีกำจัดศัตรูพืชสัมผัสผิวหนัง ส่วนพฤติกรรมกรสูบบุหรี่ กินอาหารหรือดื่มน้ำในขณะที่ฉีดพ่นสารเคมีกำจัดศัตรูพืชพบว่าร้อยละ 83.2 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 15.2 ปฏิบัติบางครั้ง และร้อยละ 3.2 ไม่เคยปฏิบัติเลย และเกษตรกรร้อยละ 83.2 ไม่เคยนำน้ำและอาหารมาวางใกล้บริเวณแปลงผัก ร้อยละ 15.2 มีการปนเปื้อนของอาหารและน้ำดื่มขณะฉีดพ่นบางครั้ง และ ร้อยละ 1.6 มีการปนเปื้อนของสารเคมีกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง การทำความสะอาดร่างกายและอุปกรณ์

ฉีดพ่นหลังเสร็จจากการใช้งานพบว่าร้อยละ 69.2 มีการทำความสะอาดร่างกายและอุปกรณ์ฉีดพ่นทุกครั้ง ร้อยละ 46 มีการทำความสะอาดร่างกายและอุปกรณ์ฉีดพ่นบางครั้งและร้อยละ 4.8 ไม่เคยทำความสะอาดร่างกายและอุปกรณ์ฉีดพ่นเลย ส่วนการทำความสะอาดเสื้อผ้า เครื่องมือเครื่องใช้ที่ปนเปื้อนสารเคมี กำจัดศัตรูพืชพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80.8 มีการแยกทำความสะอาดเสื้อผ้าและเครื่องมือที่ปนเปื้อน สารเคมีกำจัดศัตรูพืชออกจากเสื้อผ้าและสิ่งของอื่นๆทุกครั้ง ร้อยละ 38 แยกออกบางครั้ง ร้อยละ 4 ซัก รวมกัน ส่วนสุดท้ายการตรวจเช็ค ซ่อมแซมอุปกรณ์ป้องกันหลังการใช้งาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64 ซ่อมแซมเป็นประจำ ร้อยละ 29.6 ซ่อมแซมบางครั้ง และร้อยละ 6.4 ไม่เคยซ่อมแซมอุปกรณ์เลย

ส่วนที่ 4.4 ข้อมูลการใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองขณะปฏิบัติงาน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 250 คนพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดใช้อุปกรณ์ป้องกันตัวเองอย่างน้อย 1 ชนิด โดยการใช้อุปกรณ์แต่ละชนิดมี ดังนี้ หน้ากากป้องกันสารพิษ ร้อยละ 98 ไม่ใช่ ร้อยละ 2 ใช้บางครั้ง หน้ากากธรรมดา ร้อยละ 94.4 ไม่ใช่ ร้อยละ 2.4 ใช้บางครั้ง และร้อยละ 3.2 ใช้ทุกครั้ง หมวกไม่คลุมศีรษะ ร้อยละ 48.4 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 40 ใช้บางครั้ง ร้อยละ 11.6 ไม่ใช่เลย ผ้าขาวม้าปิดหน้า ร้อยละ 11.2 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 44 ใช้บางครั้ง และ ร้อยละ 44.8ไม่ใช่เลย หมวกกันแดด ร้อยละ 84 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 8 ใช้บางครั้ง และร้อยละ 8 ไม่ใช่เลย แวนครอบตาหรือแว่นตา ร้อยละ 2.4 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 4 ใช้บางครั้ง และ ร้อยละ 93.6 ไม่ใช่เลย ถุงมือกันสารเคมี ร้อยละ 3.6 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 6.8 ใช้บางครั้ง และร้อยละ 89.6 ไม่ใช่เลย ถุงมือผ้าหรือถุงมือหนัง ร้อยละ 7.2 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 73.6 ใช้บางครั้งและร้อยละ 19.2 ไม่ใช่เลย รองเท้ายางหรือรองเท้าบูท ร้อยละ 90 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 9.2 ใช้บางครั้ง และร้อยละ 0.8 ไม่ใช่เลย เสื้อแขนสั้นและกางเกงขาสั้น ร้อยละ 0.8 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 77.6 ใช้บางครั้ง และร้อยละ 21.6 ไม่ใช่เลย เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว ร้อยละ 73.6 ใช้ทุกครั้ง ร้อยละ 24 ใช้เป็นประจำ ร้อยละ 24 ใช้ทุกครั้ง และ ร้อยละ 2.4 ไม่ใช่เลย สุดท้ายการกำจัดภาชนะบรรจุสารเคมีกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้วพบว่าร้อยละ 48.8 ทิ้งในถังขยะทั่วไป ร้อยละ 24.8 ทิ้งรอบๆบริเวณแปลงผัก ร้อยละ 24.4 ขุดหลุมฝัง และร้อยละ 2 ทำลายโดยการเผา รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช

พฤติกรรมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
1. ขั้นตอนในการจัดเก็บภาชนะบรรจุสารเคมี		
1.1 มีสถานที่เก็บสารกำจัดศัตรูพืชแยกไว้เฉพาะที่ ไม่ปะปนกับวัสดุ/สารเคมีอื่นๆ		
ไม่ใช่	112	44.8
บางครั้ง	14	5.6
ใช่	124	49.6
1.2 มีการตรวจสอบภาชนะบรรจุว่าอยู่ในสภาพสมบูรณ์หรือไม่		
ไม่ใช่	16	6.4
บางครั้ง	65	26
ใช่	169	67.6

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (ต่อ)

พฤติกรรมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
1.3 ทุกภาชนะบรรจุมีฉลากครบถ้วน		
ไม่ใช่	24	9.6
บางครั้ง	84	33.6
ใช่	142	56.8
1.4 ไม่มีการแบ่งถ่ายภาชนะบรรจุสารเคมี		
ไม่ใช่	6	2.4
บางครั้ง	24	9.6
ใช่	220	88
1.5 สถานที่เก็บสารเคมีห่างไกลจากครัวเรือน		
ไม่ใช่	85	34
บางครั้ง	37	14.8
ใช่	128	51.2
1.6 สถานที่เก็บมีประตูและใส่กุญแจปิดไว้เสมอ		
ไม่ใช่	216	86.4
บางครั้ง	28	11.2
ใช่	6	2.4
2. ขั้นตอนในการผสมสารเคมี		
2.1 อ่านฉลาก และใช้ตามที่กำหนดไว้ในฉลาก		
ไม่ใช่	6	2.4
บางครั้ง	158	63.2
ใช่	86	34.4
2.2 ใช้กระบอกตวง / ช้อนตวงในการผสม		
ไม่ใช่	13	5.2
บางครั้ง	107	42.8
ใช่	130	52
2.3 สวมเครื่องป้องกันร่างกายขณะผสม(ถุงมือ, ผ้าปิดจมูก ฯลฯ)		
ไม่ใช่	10	4
บางครั้ง	186	74.4
ใช่	54	21.6
2.4 ใช้วัสดุอื่น ๆ นอกจากร่างกายในการคนส่วนผสม		
ไม่ใช่	31	12.4

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (ต่อ)

พฤติกรรมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน (n=250)	ร้อยละ
บางครั้ง	104	41.6
ใช่	115	46
2.5 มีการผสมสารเคมีหลายชนิดเพื่อเพิ่มการออกฤทธิ์หรือใช้สารเคมีในปริมาณที่เข้มข้นเกินกว่าที่ฉลากกำหนด		
ไม่ใช่	14	5.6
บางครั้ง	128	51.2
ใช่	108	43.2
3. ท่านปฏิบัติตัวอย่างใดในการฉีดพ่นสารเคมี		
3.1 ดูปทิศทางการลมก่อนฉีดพ่นและจะอยู่เหนือทิศทางลมขณะฉีดพ่น		
ไม่ใช่	0	0
บางครั้ง	16	6.4
ใช่	234	93.6
3.2 เครื่องแต่งตัวที่ใช้สวมเพื่อทำการฉีดพ่นมีการซักใหม่ทุกครั้ง		
ไม่ใช่	8	3.2
บางครั้ง	16	6.4
ใช่	226	90.4
3.3 ขณะฉีดพ่นมีสารเคมีซึมเปื้อนเสื้อผ้าที่สวมใส่หรือสัมผัสผิวหนัง		
ไม่ใช่	15	6
บางครั้ง	212	84.8
ใช่	23	9.2
3.4 ขณะฉีดพ่นท่านสูบบุหรี่ หรือกินอาหาร หรือดื่มน้ำ		
ไม่ใช่	204	81.6
บางครั้ง	38	15.2
ใช่	8	3.2
3.5 ขณะฉีดพ่นมีบุหรี่ยาสูบ น้ำดื่มอยู่ใกล้บริเวณนั้นอาจปนเปื้อนสารเคมีขณะฉีดพ่น		
ไม่ใช่	208	83.2
บางครั้ง	38	15.2
ใช่	4	1.6
3.6 ท่านได้ทำความสะอาดร่างกายและอุปกรณ์ฉีดพ่นหลังเสร็จการใช้งานทันที		
ไม่ใช่	12	4.8
บางครั้ง	65	26

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (ต่อ)

พฤติกรรมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
ใช่	173	69.2
3.7 ท่านได้แยกทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้ เสื้อผ้า อุปกรณ์ปนเปื้อน กับการชำระล้างอย่างอื่นๆ		
ไม่ใช่	10	4
บางครั้ง	38	15.2
ใช่	202	80.8
3.8 ท่านมีการตรวจเช็คทำความสะอาดและซ่อมแซมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายหลังจากใช้งานแล้วทุกครั้ง		
ไม่ใช่	16	6.4
บางครั้ง	74	29.6
ใช่	160	64
4.ท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายขณะปฏิบัติงานหรือไม่		
4.1 หน้ากากป้องกันสารพิษ		
ใช่	0	0
ใช่บางครั้ง	5	2
ไม่ใช่	245	98
4.2 หน้ากากธรรมดา		
ใช่	8	3.2
ใช่บางครั้ง	6	2.4
ไม่ใช่	236	94.4
4.3 สวมหมวกไม่คลุมศีรษะ		
ใช่	121	48.4
ใช่บางครั้ง	100	40
ไม่ใช่	29	11.6
4.4 ใช้ผ้าขาวม้าปิดหน้า		
ใช่	28	11.2
ใช่บางครั้ง	110	44
ไม่ใช่	112	44.8
4.5 หมวกกันแดด		
ใช่	210	84
ใช่บางครั้ง	20	8
ไม่ใช่	20	8

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลด้านพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช (ต่อ)

พฤติกรรมสารเคมีกำจัดศัตรูพืช	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
4.6 แวนครอบตาหรือแวนตา		
ใช่	6	2.4
ใช่บางครั้ง	10	4
ไม่ใช่	234	93.6
4.7 ถุงมือกันสารเคมี		
ใช่	9	3.6
ใช่บางครั้ง	17	6.8
ไม่ใช่	224	89.6
4.8 ถุงมือผ้าหรือถุงมือหนัง		
ใช่	18	7.2
ใช่บางครั้ง	184	73.6
ไม่ใช่	48	19.2
4.9 รองเท้ายาง (รองเท้าบูท)		
ใช่	225	90
ใช่บางครั้ง	23	9.2
ไม่ใช่	2	0.8
4.10 เสื้อแขนสั้น/กางเกงขาสั้น		
ใช่	2	0.8
ใช่บางครั้ง	194	77.6
ไม่ใช่	54	21.6
4.11 เสื้อแขนยาว/กางเกงขายาว		
ใช่	184	73.6
ใช่บางครั้ง	60	24
ไม่ใช่	6	2.4
4.12.ภาชนะบรรจุสารเคมีที่ใช้หมดแล้ว ท่านนำไปกำจัดโดยวิธีใด		
ทิ้งรอบๆบริเวณแปลงผัก	62	24.8
ทิ้งในถังขยะทั่วไป	122	48.8
ทำลายโดยการเผา	5	2
ขุดหลุมฝัง	61	24.4

ส่วนที่ 5 ข้อมูลด้านสุขภาพ

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 รายพบว่าร้อยละ 8 มีโรคประจำตัว โดยร้อยละ 3.2 เป็นโรคกระเพาะอาหาร ร้อยละ 2.8 เป็นโรคภูมิแพ้ ร้อยละ 1.2 เป็นโรคเบาหวาน และเมื่อกลุ่มตัวอย่างได้กลิ่นสารเคมีร้อยละ 23.2 มีอาการ โดยอาการส่วนใหญ่จะมีอาการดังนี้ ปวดศีรษะ ร้อยละ 16 อาการทุกครั้ง ร้อยละ 50 มีอาการบางครั้ง วิงเวียนศีรษะ ร้อยละ 13.6 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 65.6 มีอาการบางครั้ง หน้ามืด เป็นลม ร้อยละ 2.4 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 36.8 มีอาการบางครั้ง หัวใจเต้นผิดปกติ ร้อยละ 6.4 มีอาการบางครั้ง กล้ามเนื้อกระตุก ร้อยละ 2 มีอาการบางครั้ง ปวดหลังเรื้อรัง ร้อยละ 6.4 มีอาการบางครั้ง ปากแห้ง น้ำลายเหนียว ร้อยละ 0.8 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 7.2 มีอาการบางครั้ง น้ำลายมากกว่าปกติ ร้อยละ 1.2 มีอาการบางครั้ง เหงื่อออกมาก ร้อยละ 4.8 มีอาการบางครั้ง ผื่นคัน ร้อยละ 2 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 38.7 มีอาการบางครั้ง ผื่นแดง ร้อยละ 3.2 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 29.6 มีอาการบางครั้ง คลื่นไส้อาเจียน ร้อยละ 18 มีอาการบางครั้ง เบื่ออาหาร ร้อยละ 3.2 มีอาการบางครั้ง ปวดท้องจุกแน่นท้อง ร้อยละ 4.4 มีอาการบางครั้ง หายใจลำบาก หายใจขัด ร้อยละ 1.6 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 21.6 มีอาการบางครั้ง แน่นหน้าอก ร้อยละ 1.6 มีอาการทุกครั้ง ร้อยละ 26.4 มีอาการบางครั้ง ไอ น้ำมูกไหล ร้อยละ 5.6 มีอาการบางครั้ง สายตาผิดปกติ ร้อยละ 5.6 มีอาการบางครั้ง ซึ่งหากเกิดอาการข้างต้นกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 53.6 จะไปรักษาที่สถานีนอนามัยหรือโรงพยาบาลของรัฐ ร้อยละ 23.2 ไปรักษาที่คลินิก ร้อยละ 21.2 จะซื้อยากินเอง และ ร้อยละ 2 ปล่อยให้หายเอง สำหรับค่าใช้จ่ายต่อปีที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการรักษาพยาบาลนั้นร้อยละ 36.8 จ่ายค่ารักษาในช่วง 0-500 บาทต่อปี ร้อยละ 30.4 จ่ายค่ารักษาพยาบาลในช่วง 501 – 1000 บาทต่อปี ร้อยละ 29.6 จ่ายค่ารักษาพยาบาลในช่วง 1001-2000 บาทต่อปี รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลด้านสุขภาพ

ข้อมูลด้านสุขภาพ	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
1. ท่านมีโรคประจำตัวที่เคยได้รับการรักษาหรือไม่		
ไม่มี	238	92
มี	20	8
1.1 ถ้ามีโปรดระบุโรคประจำตัว		
โรคความดันโลหิตสูง	1	0.4
โรคเบาหวาน	3	1.2
โรคภูมิแพ้	7	2.8
โรคหอบ	1	0.4
โรคกระเพาะอาหาร	8	3.2
โรคหัวใจ	0	0
โรคไต	0	0
2. เมื่อได้กลิ่นสารเคมีทางการเกษตร ท่านมีอาการผิดปกติหรือไม่		
ไม่มีอาการ	192	76.8
มีอาการ	58	23.2

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลด้านสุขภาพ (ต่อ)

ข้อมูลด้านสุขภาพ	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
3. ในขณะที่พ่นสารเคมีท่านมีอาการอย่างไร หรือขณะที่ท่านอยู่ในแปลงผักท่านมีอาการดังนี้หรือไม่		
3.1 ปวดศีรษะ		
ไม่ใช่	85	34
บางครั้ง	125	50
ใช่	40	16
3.2 วิงเวียน		
ไม่ใช่	52	20.8
บางครั้ง	164	65.6
ใช่	34	13.6
3.3 หน้ามืด เป็นลม		
ไม่ใช่	152	60.8
บางครั้ง	92	36.8
ใช่	6	2.4
3.4 หัวใจเต้นผิดปกติ		
ไม่ใช่	234	93.6
บางครั้ง	16	6.4
ใช่	0	0
3.5 กล้ามเนื้อกระตุกเกร็ง		
ไม่ใช่	245	98
บางครั้ง	5	2
ใช่	0	0
3.6 ปวดหลังเรื้อรัง		
ไม่ใช่	231	98
บางครั้ง	16	6.4
ใช่	0	0
3.7 ปากแห้ง น้ำลายเหนียว		
ไม่ใช่	230	92
บางครั้ง	18	7.2
ใช่	2	0.8
3.8 น้ำลายมากกว่าปกติ		
ไม่ใช่	247	98.8

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลด้านสุขภาพ (ต่อ)

ข้อมูลด้านสุขภาพ	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
บางครั้ง	3	1.2
ใช่	0	0
3.9 เหงื่อออกมาก		
ไม่ใช่	238	95.2
บางครั้ง	12	4.8
ใช่	0	0
3.10 ผื่นคัน		
ไม่ใช่	148	59.2
บางครั้ง	97	38.7
ใช่	5	2
3.11 ผื่นแดง		
ไม่ใช่	168	67.2
บางครั้ง	74	29.6
ใช่	8	3.2
3.12 คลื่นไส้ อาเจียน		
ไม่ใช่	205	82
บางครั้ง	45	18
ใช่	0	0
3.13 เบื่ออาหาร		
ไม่ใช่	242	96.8
บางครั้ง	8	3.2
ใช่	0	0
3.14 ปวดท้อง จุก แน่นท้อง		
ไม่ใช่	239	95.6
บางครั้ง	11	4.4
ใช่	0	0
3.15 หายใจลำบาก หายใจขัด		
ไม่ใช่	192	76.8
บางครั้ง	54	21.6
ใช่	4	1.6

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลด้านสุขภาพ (ต่อ)

ข้อมูลด้านสุขภาพ	จำนวน(n=250)	ร้อยละ
3.16 แขนงอก		
ไม่ใช่	180	72
บางครั้ง	66	26.4
ใช่	4	1.6
3.17 ไอ น้ำมูกไหล		
ไม่ใช่	236	94.4
บางครั้ง	14	5.6
ใช่	0	0
3.18 สายตาผิดปกติ		
ไม่ใช่	236	94.4
บางครั้ง	14	5.6
ใช่	0	0
4. ท่านรักษาพยาบาลความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นข้างต้นอย่างไร		
ปล่อยให้หายเอง	5	2
ซื้อยามารักษาเอง	53	21.2
ไปสถานเอนามัย/โรงพยาบาลหรือ	134	53.6
สถานพยาบาลของรัฐ		
ไปคลินิก	58	23.2
อื่นๆ	0	0
5. ค่าเฉลี่ยของการรักษาในแต่ละปี		
0-500 บาท	92	36.8
501-1,000 บาท	76	30.4
1,001 – 2000 บาท	74	29.6
2,001 บาทขึ้นไป	8	3.2

